

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag PO

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	De Gooise Daltonschool
Adres	Vuurvlindermeent 56
Postcode en plaats	1218 GZ Hilversum
E-mailadres school	directie@degooisedaltonschool.nl
Telefoonnummer school	035-6912446
Directeur	Maurice van Kouwen
Adjunct-directeur	n.v.t.
Daltoncoördinator	Vera van der Hoorn
Aantal groepen (PO)	11
Aantal leerlingen	214 (telling 1 oktober 2017)
Populatie (PO)	0 (200 lln.) / 0,3 (6 lln.) / 1,2 (8 lln.)
Aantal leraren	16
In bezit van Daltoncertificaat	13
Bezig met Daltoncursus	0 (scholing is gepland voor volgend schooljaar)
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	Basis arrangement
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Datum visitatie	11 – 12 - 2017
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	X licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentiaaanvraag

aanbeveling 1.

De informatie over de schoolontwikkeling is goed, maar koppel de informatie aan de pijlers van het Daltononderwijs. Betrek ook de kinderen bij de ontwikkelingen die te maken hebben met Verantwoordelijkheid, Zelfstandigheid en Samenwerking. Bijvoorbeeld: De school werkt met mediators. Vermeld er dan bij wat de link is met Dalton.

evaluatie school

De schoolontwikkelingen van de laatste jaren hebben een duidelijke link met de kernwaarden van Daltononderwijs. Al deze ontwikkelingen sluiten aan bij de visie dat leerlingen van De Gooise Daltonschoon o.a. eigenaarschap moeten ontwikkelen m.b.t. hun eigen leer- en ontwikkelproces. Tevens moeten zij leren samen te werken en zelfstandig keuzes te maken. Dit vergt verantwoordelijkheid, reflectievermogen en maakt het leren effectiever.

De meest belangrijke keuzes van de afgelopen jaren:

- **TPO** (tweetalig primair onderwijs); de keuze voor tweetalig onderwijs wordt ingebed in onze daltonorganisatiestructuur. Kinderen leren op een natuurlijke manier Engels in hun eigen tempo. We hebben hiermee aan willen sluiten bij de behoefte bij kinderen en ouders om meer Engels aangeboden te krijgen op school. De Engelse taal is overal aanwezig en kinderen willen zich hier meer in bekwamen.

***Status:** we zijn in het derde jaar van de TPO implementatie en merken dat kinderen het Engels moeiteloos oppikken en dat we geen aanpassingen hoeven te maken aan onze onderwijskundige uitgangspunten.*

- **IPC** (International Primary Curriculum); de keuze voor een projectgerichte methode waarin wereldoriëntatie en kunstzinnige oriëntatie centraal staat, past goed bij onze Daltonwaarden. De projecten gaan uit van leerdoelen en starten met een kennisoogst van de leerlingen. Vanaf dat startpunt gaan kinderen samen op onderzoek uit om de leerdoelen te verwezenlijken. De leerlingen dragen verantwoordelijkheid voor de groepsopdracht. Er is veel ruimte voor reflectie.

***Status:** we zijn in het eerste jaar van de IPC implementatie en merken dat kinderen heel enthousiast zijn dat zij eigenaarschap tonen om invulling te geven aan het behalen van de leerdoelen. We hebben daar nog wel een hoop in te leren, Onder begeleiding van een trainer van IPC Nederland zullen we daar de komende drie jaar aan werken om dit goed neer te zetten.*

- **PBS** (Positive Behavior Support); de gedragswaarden die bij PBS worden ontwikkeld (plezier, zelfstandig, samen, veilig en verantwoordelijk) sluiten nauw aan op de kernwaarden van het Daltononderwijs. Kinderen, leerkrachten en ouders werken samen aan een veilige, positieve en vreedzame school.
Status: ook hier zijn in het eerste jaar van de PBS implementatie. Het eerste jaar heeft in het begin meer de focus op het schoolteam en de ouders en pas in de tweede helft van dit schooljaar worden de kinderen hierbij betrokken. Gedurende dit traject worden we begeleid door een specialist, die ons steeds meer eigenaarschap geeft over dit proces. De PBS stuurgroep (vier mensen van het team) neemt hier het voortouw in. Dinsdag 14 november is onze eerste ouderavond over dit onderwerp. Naast de PBS-stuurgroep van het team zal er dit schooljaar een PBS-groep ouders en een PBS-groep van kinderen worden opgestart.

Hieronder staan een aantal voorbeelden van ontwikkelingen en vaste schoolactiviteiten waar kinderen de daltonkernwaarden; verantwoordelijkheid, samenwerking, effectiviteit, zelfstandigheid en reflectie kunnen oefenen.

- **Vreedzame school:** kinderen worden opgeleid tot mediator, zodat zij verantwoordelijkheid kunnen nemen voor het veilig en vreedzaam buitenspelen.
- **Schooljudo:** alle kinderen van de school hebben één les judo in de week. Binnen deze judolessen worden de gedragswaarden van PBS uitgedragen en leren de kinderen respectvol en met zorg met elkaar om te gaan. Tevens leren zij kun grenzen kennen en deze samen met andere leerlingen te verleggen. Reflectie is hierbij een belangrijk onderdeel.
- **Tutor lezen:** kinderen uit de bovenbouw (7/8) lezen samen met kinderen uit de groepen 3/4 en 5/6. Dit maatjes lezen, is effectief en werkt erg goed.
- **Gezamenlijke buitenlessen:** groep 7/8 onderneemt een aantal keren per schooljaar samen met groep 1/2 een buitenactiviteit. Meestal zijn dit lessen en activiteiten in de natuur. De idee is om deze activiteiten op te nemen in onze IPC jaarplanning.
- **Kinderraad van Hilversum:** twee kinderen van De Gooise Daltonschoon zijn gekozen in de eerste Kinderraad van de gemeente Hilversum. Eén is zelfs gekozen door de raad als eerste Kinderburgemeester van Hilversum. De kinderen uit de bovenbouw volgen alle activiteiten en dit heeft ons geïnspireerd om een leerlingenraad op de gaan zetten. Tot aan de kerst doen alle leerlingen van groep 5 t/m 8 ervaring op met klassenvergaderingen en in januari zullen verkiezingen volgen.
- **Schoolbibliotheek:** een aantal kinderen van groep 7/8 zijn opgeleid tot 'bibliotheekspecialist'. Wij werken met een digitaal uitleensysteem en er zijn niet elke dag ouders beschikbaar om boeken in te nemen of uit te lenen. Toch is dit heel belangrijk om een goed overzicht te behouden waar de uitgeleende boeken zijn. Door de betrokkenheid van kinderen worden zij mede verantwoordelijk voor een goed georganiseerde schoolbibliotheek. Tevens

kunnen kinderen voorstellen doen voor aan te schaffen boeken van het jaarlijkse investeringsbudget.

bevindingen visitatieteam

Goed. Het geheel aan informatie, zowel op papier als website, is duidelijk, transparant en herkenbaar in de praktijk.

aanbeveling 2.

Ga minder leerkracht gestuurd werken bij de instructielessen. Gebruik meer coöperatieve werkvormen bij de instructie. Dit verhoogt de opbrengsten.

evaluatie school

Hier is in de jaren na de visitatie in 2012 veel aandacht aan besteed. Het gehele team heeft een scholing coöperatieve werkvormen gevolgd en dit in de lessen geïmplementeerd. Vanaf 2014 zijn een aantal nieuwe lesmethodes ingevoerd, onder andere taal en rekenen. Dit heeft de nodige tijd gekost om onder te knie te krijgen en heeft de aandacht afgeleid van de werkvormen.

De keuze voor andere methodes was ook ingegeven door het feit dat de opbrengsten van met name spelling en rekenen onder druk kwamen te staan. Bij de implementatie van de nieuwe methodes merkten we dat deze nieuwe generatie methodes erg leerkracht gestuurd zijn en de leerkracht ook behoorlijk afhankelijk maken van het digibord. Hoewel de coöperatieve werkvormen ook in de nieuwe methodes aan bod komen, zou het team een opfrisworkshop kunnen gebruiken.

Met de invoering van de nieuwe methodes kwam ook het organisatiemodel onder druk te staan. Door als leerkracht volledig verantwoordelijk te zijn voor (uitgebreide) instructies aan twee groepen, bleef er geen tijd meer over om kinderen te begeleiden tijdens het zelfstandig werken. Deze instructiestress van de leerkracht had een negatief effect op de rust in de groep, de kwaliteit van het zelfstandig werken en de leeropbrengsten. Dat heeft ons doen besluiten om naar een ander organisatiemodel over te stappen. De leerkrachten in de parallelgroepen hebben de instructie van taal, spelling en rekenen in de ochtend verdeeld. Iedere leerkracht is nog maar voor één groep verantwoordelijk voor instructieaanbod van deze vakken. Dit heeft rust, overzicht en structuur gegeven en heeft bijgedragen aan betere opbrengsten. We zijn hier nog niet volledig tevreden over, maar we zien vooruitgang en de eindopbrengsten zijn weer bovengemiddeld.

Om kinderen meer verantwoordelijkheid over hun eigen leerproces te geven, zijn we gestart met International Primary Curriculum (IPC). Deze methode voor wereldoriëntatie en (deels) kunstzinnige oriëntatie heeft als uitgangspunt dat kinderen hun eigen leerroute bepalen vanaf hun eigen startpunt. Dit doen kinderen

individueel, in tweetallen of in kleine groepjes. Dit geeft ons de mogelijkheid om kinderen zich bewust te maken van hun eigen omgeving, de natuurlijke-, uniek historische en culturele situatie van de school te leren kennen. Door deze keuze heeft De Gooise Daltonschoon een grote stap voorwaarts gemaakt.

bevindingen visitatieteam

[Zie aanbeveling 2](#)

aanbeveling 3.

Besprek met elkaar de doorgaande leerlijn van de weektaak. Besteed daarbij aandacht aan de overgang van groep 2 naar groep 3 en tevens de opbouw van groep 3 naar groep 8. Geef leerlingen meer ruimte op de weektaak voor extra werk.

evaluatie school

We hebben de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de doorgaande lijn van de weektaak. Twee collega's die de Daltonopleiding hebben gevolgd, hebben een nieuw systeem in de onderbouw (groep 1/2) ingevoerd. Dit heeft er toe geleid dat wij bij alle kleutergroepen inmiddels werken met een Daltontorensysteem. (zie ook het Daltonboek). Deze werkwijze is inmiddels doorgetrokken naar de groepen 3/4, waardoor een mooie doorgaande lijn tot stand is gekomen, waarbij de Daltontoren is vervangen door een planbord.

De opbouw naar een uniforme opbouw van de weektaak hebben we gerealiseerd met het programma *Klasseplan*. Deze keuze is gemaakt, nadat we eerst behoorlijk hebben geëxperimenteerd met diverse weektaakvormen. *Klasseplan* is een digitale tool waarmee de weektaak op een relatief eenvoudige wijze door de leerkrachten gerealiseerd kan worden. Een van de voordelen van *Klassenplan* is, dat op de weektaak de leerdoelen van de week voor de kinderen zichtbaar worden gemaakt.

Een nadeel is dat we worstelen met de plek van extra werk op de weektaak. (meer informatie over *Klasseplan* en onze ambities zie het document 'Toelichting weektaak *Klasseplan*').

bevindingen visitatieteam

Er is een duidelijke doorgaande lijn zichtbaar in de hele school. Leerkrachten en leerlingen weten op alle niveaus van deze regels en afspraken en kunnen ze ook uitleggen. De overgang van groep 2 naar 3 en 4 is herkenbaar in de groepen als we kijken naar middelen als taakborden, gebruik van smileys enz. In de hogere groepen zien we dit op een andere manier terug. Jullie hebben de keuze gemaakt voor het maken van de weektaken in 'Klassenplan', dit zorgt voor een doorgaande lijn, minder werkdruk voor leerkrachten maar heeft tegelijkertijd z'n beperkingen: voor specifieke differentiatie en reflectie is geen ruimte. Zie ook aanbeveling 1.

aanbeveling 4.

Zet bewuster evaluatie en reflectie in. Je kunt van een bepaald onderwerp waarover je wilt evalueren een speerpunt maken in een week.

evaluatie school

Afgelopen schooljaar (2016-2017) is het onderwerp reflectie aan de orde geweest tijdens onze vergaderingen hebben wij besproken op welke wijze wij kinderen willen laten reflecteren op hun weektaak, hun werk, hun werkhouding en hun gedrag.

We hebben een aantal zaken gerealiseerd:

- In alle groepen 3 t/m 8 geven we kinderen de mogelijkheid voor reflectie op het gemaakte werk. Ieder kind kan zijn werk inleveren op vier reflectieniveaus: goed, twijfel, slecht en niet-af.
- Kinderen kunnen op de weektaak hun week evalueren
- We hebben afspraken gemaakt over de mogelijkheden om te reflecteren op ongewenst gedrag en hier afspraken over gemaakt en vastgelegd in een protocol.

Omdat we het idee hebben, dat hier meer aandacht aan besteed moet worden staat het huidige schooljaar 2017-2018 ook in het teken van reflectie. Speerpunten voor dit jaar zijn:

- Verdieping reflectie op werk, werkhouding en weektaak
- Verdieping op reflectie op gedrag middels PBS

bevindingen visitatieteam

Hierin zijn duidelijk stappen gemaakt en in de planning is een verdere uitwerking en verbetering opgenomen. Zie ook aanbeveling 1

aanbeveling 5.

Zet Dalton standaard op de agenda van de vergadering. De daltoncoördinator zorgt voor punten bij dit agendapunt (bijv. doorgaande lijn, Daltonbeleidsplan, consultatie)

evaluatie school

Vorig schooljaar hebben we geëxperimenteerd met minder teamvergaderingen en meer bouwvergaderingen. De teamvergaderingen stonden voornamelijk in het teken van de onderwijskundige veranderingen. Al deze veranderingen (TPO, IPC, PBS, nieuwe rekenmethode) stonden in het teken verbetering van ons Daltononderwijs.

In de bouwvergaderingen kwamen de Daltonaspecten aan de orde op klassenniveau en was er veel aandacht voor de afstemming van onder andere de nieuwe organisatie vorm van instructie geven.

Dit schooljaar hebben we gekozen om meer teamvergaderingen op de agenda te zetten. We spraken te weinig met het volledige team over de onderwijskundige zaken die betrekking hebben op onze Daltonontwikkeling. Door met de eigen bouw-collega's onderwijskundige zaken te delen of uit te proberen, was niet altijd het gehele team geïnformeerd over alle nieuwe ontwikkelingen. We hopen dat we dat dit jaar beter kunnen organiseren.

bevindingen visitatieteam

De vergaderstructuur is aangepast; er is meer ruimte voor 'daltonoverleg'.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Op De Gooise Daltonschoon hebben we een doorgaande lijn gerealiseerd waarin de leerlingen vanaf groep 1 t/m 8 steeds meer verantwoordelijkheid kan nemen en actief betrokken is bij zijn eigen leerwerk. De opbouw in vogelvlucht:

Groep 1/2

De Daltontoren heeft een centrale plek in de klas. Dit hulpmiddel gebruiken wij om kinderen te leren verantwoordelijkheid te nemen voor het plannen van hun eigen taakjes. Na het afmaken van de taak laten zij het werkje zien en evalueren zij hun eigen werk door middel van de duimmagneten op de daltontoren. Ouders kunnen duidelijk zien wanneer hun kind een taakje heeft ingepland en praten hier ook over met hun kind. De taakjes liggen in de la van de kinderen of zijn zichtbaar opgehangen of neergezet in de klas. Ouders en kinderen kunnen hier voor schooltijd als de kinderen gebracht worden samen naar kijken en over praten.

Door middel van de opbouw van het Early Years curriculum van IPC, leren de kinderen zelf leerdoelen op te stellen. Zij zijn medeverantwoordelijk voor wat zij willen leren.

Groep 3

Leerlingen uit groep 3 werken met het planbord. De taken die op het planbord geplaatst worden door de kinderen zelf gepland. Hierbij gebruiken ze de kleuren van de dag. De leerlingen reflecteren hun taken door het plaatsen van een duimmagneet.

Groep 4

Leerlingen uit groep 4 hebben een takenblad. Hierop kleuren de kinderen m.b.v. de kleuren van de dag het werk dat af is in de kleur van de dag. De leerlingen evalueren met smileys.

Groep 5/6

De leerlingen uit de groepen 5/6 werken met de weektaak. Ook bij de IPC opdrachten nemen de kinderen hun verantwoordelijkheid.

Verantwoordelijkheid wordt afgelegd aan de leerkracht, aan klasgenoten (IPC) en aan ouders.

Groep 7/8

De leerlingen uit de groepen 7/8 werken met de weektaak. Zij plannen zelf. Kinderen kunnen deels flexibel omgaan met de taak. Het gedeelte van de vaste instructies is gebonden aan vaste dagen. Andere taken kunnen in een andere volgorde verwerkt worden. Deze taken worden ingevoerd in het programma *Klasseplan*. (zie bijlage 'toelichting weektaak *Klasseplan*') De leerlingen kijken hun gemaakte werk zelf na.

Kinderen wordt geleerd eerst zelf na te denken bij een 'probleem'. Zo nodig kan een medeleerling hulp gevraagd worden. Als de vraag nog niet beantwoord is, kan het kind terecht bij de eigen groepsleerkracht of bij de leerkracht bij wie de leerling instructies volgt

De leerlingen dragen samen met de leerkracht de verantwoordelijkheid voor de gehele schoolomgeving. Dit komt tot uiting helpende handjes bij de kleuters, klassentaken en maatjes. Maar ook leren de kinderen hun maatjes te helpen en ook de juf te helpen. In elke groep zijn afspraken over hoe met de spullen en elkaar om te gaan. Deze afspraken zijn in de groep te zien.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Op de Gooise Daltonschool geven de leerkrachten de kinderen het vertrouwen en het gevoel dat ze competent en goed zijn zoals ze zijn. Kinderen krijgen verantwoordelijkheid die ze aan kunnen. De leerkrachten geven grenzen aan in gedrag maar ook in het werk waar de kinderen mee bezig zijn.

Waar nodig beperkt de leerkracht de vrijheid door meer sturing te geven op het takenblad of minder vrijheid te geven bij het werk dat gemaakt moet worden. Dit speelt als kinderen zichzelf wat overschatten of als zij juist meer uitdaging nodig hebben en gemotiveerd moeten worden.

De leerling draagt zorg en is verantwoordelijk voor de eigen weektaak. Kinderen kunnen kiezen of zij zelfstandig of samenwerkend de lesstof verwerken. Daar waar mogelijk is laat de leerkracht de leerling los en schenkt vertrouwen. Dit is afhankelijk van de zelfstandigheid en taakgerichtheid van de leerling.

Door het werken met instructie op verschillende niveaus (basis, weer, meer) komen we tegemoet aan de verschillen tussen de verschillende leerlingen. Ook kunnen verschillen aan de orde komen door ander verwerkingsmateriaal zoals: plustaken, bijwerkboeken, verlengde instructie, starttaken, aantal taken op taakblad.

Bij IPC thema's en andere projecten kunnen alle leerlingen profiteren van de mogelijkheid om hun eigen leerroute te volgen.

Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling waarbij het doel is om een zo groot mogelijke groei te bereiken voor elk kind.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

De Gooise Daltonschool is een veilige school voor kinderen en ouders, maar ook voor de leerkrachten die er werken. Er is een grote betrokkenheid bij elkaars werk, groep en de ontwikkelingen die er spelen. Leerkrachten op De Gooise Daltonschool hebben een hoog arbeidsmoraal en zijn altijd bereid bij te springen en/of een collega te ondersteunen met de uitvoering van zijn taken. Er heerst een professionele cultuur en men heeft vertrouwen in elkaar. Al een aantal jaar op rij heeft De Gooise Daltonschool het laagste ziekteverzuim van de organisatie (Stip). Hoewel daar ook een zekere mate van toeval bij komt kijken, is dit wel een indicator voor een prettige en veilige werkomgeving.

We zijn een lerende organisatie en het team staat altijd open voor nieuwe ontwikkelingen en onderwijskundige inzichten. Initiatieven en innovatie pilots worden gestimuleerd en ondersteund. Als het dit succesvol blijkt komen zaken in een teamvergadering aan de orde en worden er teamafspraken over gemaakt.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Op De Gooise Daltonschool staat de ontwikkeling van de leerling centraal. Wij willen kinderen optimaal begeleiden en hun talenten tot bloei laten komen. Daarbij willen wij kinderen de ruimte geven om zelf richting te geven aan die ontwikkeling en keuzes te maken. De klasseninrichting en de werkpleinen op de 1^e en 2^e verdieping helpen mee aan deze zelfstandigheid. De kinderen kiezen voor een eigen werkplek, omdat zij inschatten dat de geplande taak daar het beste bij past. Reflectie op het gemaakte werk en zelfstandig nakijken wordt langzaam opgebouwd.

In groep 1/2 besteden we aandacht aan de zone van de naaste ontwikkeling. We stimuleren dit door steeds uitdagingen aan te bieden. De leerlingen worden gestimuleerd samen te werken en elkaar te helpen. Uitgestelde aandacht wordt bevorderd met het gebruik van de ketting of muts.

In groep 3/4 wordt gewerkt met het taakbord, waar de kinderen al in groep 1/2 kennis mee hebben gemaakt. Op deze manier wordt de doorgaande lijn van zelfstandig werken gerealiseerd. Tevens wordt er aandacht besteed aan het leren omgaan met uitgestelde aandacht.

In groep 5/6 is er ook veel aandacht voor samenwerken en hulp vragen aan medeleerlingen. Kinderen hebben flexibele werkplekken en worden gestimuleerd eerst de leerstof te oefenen die ze lastig vinden. Tevens wordt het leren werken met uitgestelde aandacht verder uitgebouwd.

In groep 7/8 wordt de zelfstandigheid verder uitgebouwd. Goed leren samenwerken, de juist hulpvraag stellen en eigen keuzes maken, komt voortdurend aan de orde.

Speerpunt van de komende jaren is om de leerling meer eigenaarschap te geven over zijn eigen leerproces. IPC is een goede eerste stap. Wij kijken met belangstelling naar de ontwikkelingen van 'De hele dag Dalton' bij onze collega-school Lorentzschool. Dit zou voor De Gooise Daltonschool een mogelijkheid kunnen zijn die verkend zou kunnen worden.

bevindingen visitatieteam

We hebben hier een populatie leerlingen gezien, die prima in staat is om zelfstandig te plannen, samen taken te verdelen, samen aan opdrachten te werken, samen onderzoeksvragen te stellen. Met name zagen wij dit tijdens de middagen (IPC). De leerlingen kregen toen ook letterlijk en figuurlijk de ruimte om zelfstandig aan de slag te gaan. Het enthousiasme en de wil om te leren, op hun eigen manier, straalde er af. Gebruik die ambitie en zet hem in bij de cognitieve vakken.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

De leerkrachten op De Gooise Daltonschool zorgen voor functionele inrichting van het lokaal en een goede werksfeer. Alle leerkrachten laten aan de kinderen merken dat zij vertrouwen hebben in hun ontwikkeling en talenten. In de klassen is het voor de leerlingen helder wat gedaan moet worden middels het taakbord of een takenblad van *Klasseplan*.

Tijdens de thema's van IPC is er extra ruimte om talenten te ontwikkelen en te tonen. Elke schooldag besteden leerkrachten tijdens de start van de dag aandacht aan rustige activiteiten met als doel de taakgerichte werksfeer te bevorderen. Tijdens de dag wordt de mogelijkheid geboden om zelfstandig aan opdrachten/taken te werken.

bevindingen visitatieteam

Ook hier merken we op dat we alle leerkrachten in hun kracht zagen toen zij met IPC aan de slag gingen. Er was durf om los te laten, er was vertrouwen in de leerlingen en dit vertrouwen werd met volle teugen benut door de leerlingen. Neem dit mee naar de ochtend activiteiten.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Op De Gooise Daltonschool kan iedere leerkracht aan het begin van het jaar aangeven welke taken hij/zij op zich wil nemen. Deze verdeling is naar interesse en talent. Daarmee staat de weg nog open om gedurende het jaar bij bepaalde werkgroepen aan te sluiten. Dat gebeurt ook regelmatig.

Iedere leerkracht kan zijn of haar scholingswensen bij de directie kenbaar maken. Er is altijd ruimte om talenten verder te ontwikkelen. Zo heeft er naast de Daltonopleiding en teamscholing, scholing plaats gevonden op:

- Post HBO - 21st Century skills
- Post HBO - Onderwijskundig expert Wetenschap en Technologie
- Post HBO – Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs

Ook kunnen er jaarlijks innovatieplannen worden ingediend bij Stip. Voor deze plannen is een geldbedrag gereserveerd om deze plannen te verwezenlijken. Eén van de ideeën die door het team is ingebracht is het ontwikkelen van grafisch ateliers in de school. Onlangs hebben de leerkrachten met hun klassen workshops gehad om een eerste aanzet te geven aan deze innovatie.

De Stichting biedt de leerkrachten scholingsmogelijkheden binnen de STIP-academie en het team van De Gooise Daltonschool heeft een scholingsplan (zie Daltonboek).

Tevens stimuleert de directie de teamleden om plannen, ideeën, pilots en vernieuwende plannen tussendoor bij de directie kenbaar te maken. Samen kijken we dan wat er mogelijk is en of er een proef, een zogenaamd 'proeftuintje' kan plaatsvinden.

bevindingen visitatieteam

Zowel binnen school als stichting zijn vele mogelijkheden voor individuele initiatieven en ontwikkeling. Dit bevordert eigenaarschap van leerkrachten.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Het samenwerken neemt een vaste plaats in bij het werken, verwerken en zelfstandig werken op De Gooise Daltonschool. Door het werken met maatjes en maatjesopdrachten leren de kinderen samen te werken met meerdere kinderen.

De kinderen van groep 1 en 2 hebben een gelijkwaardig maatje. Daarnaast zijn de kinderen van groep 1 en 2 gekoppeld aan elkaar als hulpmaatje. De gelijkwaardige maatjes helpen elkaar bij bijvoorbeeld het knutselen, een vraag bij een taak. De maatjes mogen de juf helpen. (naast de juf zitten, vooraan staan in de rij) etc. De 'hulpmaatjes' helpen elkaar met de jas dichtdoen, aankleden na de gym. Problemen proberen kinderen onderling eerst op te lossen. De leerkracht stimuleert dit. Lukt het niet dan helpt de leerkracht de kinderen. Bij de les worden er samenwerkingsopdrachten (coöperatieve werkvormen) ingezet. Een voorbeeld hiervan is mix en ruil. De maatjes van groep 2 plannen een keer in week samen een taak in. Dit is een samenwerkingsopdracht. Tijdens kastenwerk wordt er geregeld een groepssamenwerkingsopdracht ingezet.

De kinderen van groep 3/4 werken ook met maatjes. Deze helpen elkaar bij de dagelijkse activiteiten in de klas, maar ook bij het lezen, vreedzame school, IPC en gym.

De kinderen van groep 5 t/m 8 hebben geen vast maatje. Zij kunnen bij de samenwerkingstaken die op het takenblad staan zelf bepalen met wie zij dat uitvoeren. Kinderen zoeken elkaar op, krijgen hier zelf de keus in met wie en of ze het samenwerken prettig vinden. Zowel in de taalmethodes als in de methode voor begrijpend lezen komen opdrachten voor die gezamenlijk uitgevoerd moeten worden.

Groep 8 kinderen die werken in het plusboek van Wereld in getallen hebben elkaar nodig om de duidelijke moeilijkere opdrachten uit te kunnen werken. Naast het samenwerken met elkaar is de leerkracht voldoende beschikbaar om samen aan de slag te gaan met taken waar de kinderen zelfstandig niet uitkomen.

bevindingen visitatieteam

We hebben deze dag diverse vormen van samenwerking gezien; samen aan een taak werken, maatjeswerk, coöperatieve werkvormen in tweetallen of groepjes. Duidelijk werd dat dit voor de leerlingen gewoon was en dat samen werken als prettig wordt ervaren.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

De Gooise Daltonschool heeft een sterk en zelfstandig functionerend team. Er heerst een veilig klimaat en daar waar het nodig is, geven we elkaar de ondersteuning om het werk goed uit te voeren.

De keuzes die we de laatste jaren met elkaar hebben gemaakt en de ruimte om (innovatieve) initiatieven te nemen, heeft ertoe geleid dat we ons Daltonconcept steeds scherper aan het neerzetten zijn.

Met de methode De Vreedzame School en het werken met PBS werken we nadrukkelijk aan een positief klassenklimaat en taakgerichte werksfeer.

In alle bouwen is één keer per twee weken een bouwvergadering waarin er vooraf opgestelde punten besproken worden. Het onderwerp 'instructie-ruil' is een vast onderdeel van de vergadering. Er is een doorgaande lijn in alle groepen. De gemaakte afspraken worden geborgd in een document die opgeslagen wordt in een gezamenlijke bouwmap op de server. Indien nodig vindt er altijd tussendoor overleg plaats.

Er wordt enkele keren per jaar groep doorbroken gewerkt met andere groepen. Dit gaat in overleg met de collega's uit de andere bouw. Leuke ideeën worden met elkaar gedeeld.

bevindingen visitatieteam

Veel groepen werken met open deuren, er is een duidelijke vergaderstructuur waarbij in bouwen wordt overlegd, door 'instructie-ruil' is er onderling veel contact tussen leerkrachten van parallelle groepen.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

De Gooise Daltonschoon staat in het hart van de wijk Hilversumse Meent. Deze wijk is een dorp op zichzelf. De school participeert met vele dorpsactiviteiten en is nauw verbonden houdt een warm contact met o.a. het bestuur van de Stichting Hilversumse Meent en haar vele vrijwilligers. Zo participeren wij onder andere met het hardloopevenement 'Rondje Meent', de jaarlijkse burendag en Sinterklaasvieringen. Ook hebben wij een goed contact met de Jeugdwerker van Versa Welzijn. Na schooltijd komen veel kinderen daar op bezoek en samen met deze Jeugdwerker proberen wij zinvolle activiteiten op te zetten.

De Gooise Daltonschoon participeert ook in een initiatief om de ruimte rondom de school en richting het winkelcentrum groener in te richten en een meer natuurlijke speelplek voor kinderen te laten zijn. Hiervoor is een haalbaarheidsplan opgezet en de gemeente Hilversum heeft financiële toezeggingen gedaan om dit gefaseerd uit te voeren. Leerlingen van de school zullen nadrukkelijk betrokken worden bij de inrichting.

De Gooise Daltonschoon is ook een Vreedzame Schoon en zet zich in voor een veilig en vreedzaam schoolklimaat. Hiervoor heeft de school onlangs de Vredesprijs 2017 ontvangen. De Vredespaal die hier aan verbonden is, is geplaatst op een centrale plaats in de openbare ruimte in de nabijheid van school. Bij de opening was de buurt nadrukkelijk betrokken.

De centrale plek die De Gooise Daltonschoon inneemt, laat zich ook in de school kenmerken. Een groot deel van de ouders heeft zelf ook als kind bij ons op school gezeten en is nauw verbonden met de school, de leerkrachten en de wijk. Ouders zijn op diverse manieren betrokken bij de school. Bijvoorbeeld als klassenouder, als ouder in de MR, als ouder in de Ouderraad, als hulpouder voor de schooltuinen en als hulpouder bij diverse activiteiten. Met de maandelijkse Open Daltonuren, de themavieringen, onze bijzondere Sinterklaas Kijkavond en jaarlijkse schoolbarbecue delen we onze dagelijkse en bijzondere ervaringen.

Met de implementatie van PBS wordt er in het begin van 2018 een ouder PBS groep opgericht, die vanuit de ouderrol gaat bijdragen aan een veiliger en positief schoolklimaat.

De school staat ook altijd open bezoekers van binnen- en buitenland. We ontvangen stagiaires van de Pabo, maar ook van het ROC en VO snuffelstages. Vorig jaar hebben we in het kader van een uitwisselingsprogramma voor TPO twee

weken bezoek gehad van een Spaanse leerkracht. Drie maanden later kwam hij opnieuw op bezoek met zijn gehele klas.

In 2018 zien we nog graag de installatie van een leerlingenraad waar leerlingen op een democratische manier, middels samenwerking en overleg, hun inbreng kunnen hebben op de organisatie en besluiten van De Gooise Daltonschoon.

bevindingen visitatieteam

De school is zowel intern als extern een leefgemeenschap waar kinderen en volwassenen zich thuis (kunnen) voelen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

De leerlingen op De Gooise Daltonschoon weten wat reflecteren is. Ze weten dat ze door te reflecteren zichzelf kunnen verbeteren. Dit onderdeel staat dit jaar als daltonaandachtspunt op de agenda van de school.

Op de weektaak moet nog een onderscheid gemaakt worden tussen evalueren en reflecteren. Kinderen moeten leren vertellen waar ze goed in zijn en leren dat ze daar trots op mogen zijn. We willen ernaar streven om de leerlingen zichzelf passende doelen te stellen. We willen de leerlingen in staat stellen kritisch naar de eigen prestatie te laten kijken en hen het totaal overzicht geven op leerdoelen, oefening en toetsing. Hierbij is een belangrijke rol voor de leerkracht weggelegd om verschillen tussen kinderen als vanzelfsprekend te laten zijn en kinderen hier geen waardeoordeel te laten ervaren. Het betekent dat we kinderen eerst leren focussen op het leerproces en pas daarna op het product.

De leerkrachten reflecteren op de toetsresultaten in relatie tot inspanning en oefening en de individuele leerlijn. Er wordt gereflecteerd op samenwerking; door de leerkracht en door de leerling.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Op De Gooise Daltonschool wordt er in het bouwoverleg van alle parallelle groepen gereflecteerd, geëvalueerd en afgestemd. Twee keer per jaar reflecteren we met het team de opbrengsten van ons onderwijs. Hieruit volgen doelen voor de volgende periode en eventueel een plan van aanpak, die samen met de collega's en Intern Begeleider wordt opgesteld.

De evaluatie en reflectie van kinderen op de weektaak en hun werk kan meer uitgediept worden. We zijn hier best tevreden over, maar we zouden graag voor alle kinderen het onderscheid willen maken tussen evalueren op de taak en reflecteren op leerontwikkeling. Dit gaat dit jaar zijn beslag krijgen.

We zouden graag volgens een vast systeem reflectiegesprekken met de leerlingen willen houden. Tijdens de 10 minutengesprekken, die nu voornamelijk met de ouders plaatsvindt, vertellen kinderen aan hun ouders en aan de leerkracht hoe ze ervoor staan. Waar ze goed in zijn en wat ze graag willen verbeteren. Dit schooljaar doen we een pilot met de kinderen van groep 7/8.

bevindingen visitatieteam

[Zie aanbeveling 1](#)

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

De leerkrachten van De Gooise Daltonschool werken op een professionele wijze intensief samen om goed, kwalitatief daltononderwijs te realiseren. Ideeën en positieve praktijkervaringen worden in de teamkamer en structureel in het bouwoverleg met elkaar uit gewisseld.

Tijdens teamvergaderingen, studiedagen en gezamenlijke momenten is er gelegenheid om met en van elkaar te leren. De sfeer in het team is veilig en open. Leerkrachten maken van elkaars expertise gebruik en praten veel over onderwijs.

Er is een start gemaakt om een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau te realiseren.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

De leerlingen leren effectief om te gaan met hun leertijd. De leerlingen leren dat ze fouten mogen maken en daarvan leren. Op het takenblad (groep 4 t/m 8) zien de leerlingen de leerdoelen van de week terug. In de groepen 3 en 4 is dit ook zichtbaar in het klaslokaal. We streven ernaar om dit in alle groepen zichtbaar te laten zijn.

De leerlingen in groep 1/2 zijn aan de hand van de puzzelkaarten efficiënt bezig met het oplossend vermogen en ruimtelijk inzicht. De kinderen mogen tijdens ANK, mits zij geen taakje gepland hebben, zelf kiezen waar zij willen werken/spelen. Ook mogen zij zelf bepalen of zij willen wisselen van activiteit. Een verbeterpunt is de inzet van ontwikkelingsmaterialen. Die kunnen meer intensief en

efficiënter worden gebruikt. Dit kan worden verbeterd door middel van spelletjeskaarten. Wij ervaren dat de puzzelkaarten namelijk zeer motiverend werken.

De leerlingen van groep 3 t/m 6 praten met regelmaat over de doelen. De doelen van de cognitieve vakken worden aangegeven op het takenblad vanaf groep 4. De persoonlijke leerdoelen worden individueel met de kinderen besproken waar nodig. Dit schooljaar werken we met IPC, waar gebruik wordt gemaakt van persoonlijke leerdoelen. Deze willen we combineren met de ik doelen van het Daltononderwijs.

De kinderen weten in de groep of ze de instructie volgen, hoe lang ze de instructie volgen en met wie ze samenwerken in de groep. Hierdoor gaan de kinderen direct aan de slag op het moment dat de instructie begint. Doordat er een vast programma is kunnen ze op een efficiënte wijze aan de slag gaan. Zijn ze klaar dan weten de kinderen wat ze gaan doen. Tijdens het werken aan de taak gaan de kinderen actief aan de slag met het takenblad wat voor hun bestemd is. Op dat takenblad staan elke week vaste terugkerende dingen. Daarnaast is er mogelijkheid tot keuze. De kinderen kiezen een opdracht wat het beste bij ze past. Door hier met ze over te praten, individueel en in groepsverband komen de kinderen tot een juiste keuze.

Door de drie verschillende instructie groepen bij de groepen 7/8 krijgt elke leerling op maat les. Daarnaast bieden de methodes ook differentiatie aan. Denk aan een bij werkboek rekenen, en een plusboek. Door de weektaak ziet de leerling heel goed wat er gaat gebeuren die dag en wat er van hem verwacht wordt. De leerling weet precies wat hij gaat doen die dag, wat hij mee moet nemen naar de instructie in de andere groep, en waar hij aan gaat werken.

Elke dag is er tijd om zelfstandig te werken en samen te werken, zowel in heterogene als homogene samenstelling. Als de leerling klaar is met de instructie en verwerking van een vak, weet hij d.m.v. de weektaak precies wat hij nu kan gaan doen. Ook kan de leerkracht suggesties doen. Er zijn in de klas middelen genoeg aanwezig om zelfstandig aan het werk te gaan, denk aan een Chromebook (Engels/rekenen/spelling). Hierdoor is een leerling altijd doelmatig aan het werk.

bevindingen visitatieteam

We zien de leerdoelen terug in de lokalen en op de taakbladen. In de onderbouwgroepen is duidelijk het onderscheid gemaakt tussen 'ik maak' en 'ik leer'. Of de leerlingen zich bewust zijn van hun leerdoel is nog maar de vraag, dit vraagt duidelijk om reflectie op het leerkracht-handelen.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Alle leerkrachten maken gebruik van verschillende technieken om meer uit de lessen te halen en kinderen optimaal te kunnen stimuleren. Dit kunnen coöperatieve werkvormen zijn of Teach like a Champion technieken, zoals whitebordjes, namenstokjes etc. De doelen staat op het takenblad (groep 3 t/m 8).

De leerkrachten analyseren hun observaties en Cito-opbrengsten samen met de Intern begeleider. Hieruit volgen de nieuwe doelen voor de komende periode en zo nodig een plan van aanpak voor een kind of een bepaald vakgebied.

In de groepen 3/4 worden de instructies uitgeruild. Op deze manier willen we de kinderen optimaal begeleiden op eigen leerniveau. Enkele jaren geleden heeft het team een cursus coöperatief leren gevolgd. In de praktijk zie je nu veel coöperatieve werkvormen terug. De lessen worden hiermee afgewisseld. Op school werken we met effectieve/directe instructie. De leerlingen kunnen daardoor op eigen niveau aan het werk.

De leerlingen van groep 5 t/m 8 hebben ook de instructie van spelling en rekenen in verschillende groepen. In de bouwvergadering worden de leerlingen besproken waar we zorg over hebben. Daarnaast hebben de leerkrachten snel tussendoor contact als er iets speelt.

De instructie op reken en spellinggebied wordt aangeboden volgens het directe instructie model. De leerkrachten wisselen klassikale instructie af met extra/verlengde instructies en zelfstandig werken samenwerken. Zo kan het voorkomen dat binnen je instructiegroep ook weer drie niveaugroepen hebt. Op deze manier kan je als leerkracht goed in de gaten houden of de kinderen alles begrijpen. De resultaten van spelling en rekenen worden elke dag door de leerkrachten bekeken. Indien nodig krijgen kinderen feedback en kunnen zij het werk verbeteren.

Door het geven van toetsen en deze te analyseren en met elkaar te bespreken tijdens de bouwvergadering kunnen we ook goed in de gaten houden of een

leerling andere hulp nodig heeft. Leerlingen krijgen op deze manier onderwijs op maat, op hun niveau en met voldoende uitdaging.

De thema's van IPC geven de leerling de ruimte om zijn eigen leerstrategie en leerroute te bepalen.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten zijn zich bewust van de leerlijnen en de te behalen leerdoelen.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Na een tegenvallende eindopbrengst in 2015 (onder inspectienorm), hebben we hard gewerkt om deze opbrengsten weer op niveau te krijgen. Gelukkig hebben we de stijgende lijn te pakken en hebben we met een score op het landelijk gemiddelde (2016) en een score ruim boven het landelijk gemiddelde (2017) de eindopbrengsten weer daar waar het hoort, gezien het profiel van de school.

Om dit resultaat te behalen, hebben we een aantal ingrijpende beslissingen genomen:

- Meer focus op de kerninstructies van taal, spelling en rekenen door deze in homogene groepen aan te bieden. Hierdoor kwam ook meer tijd voor kwalitatief zelfstandig werken vrij.
- Een andere rekenmethode, Wereld in Getallen (groep 3 t/m 8), omdat de vorige niet bij onze werkwijze paste.
- Meer aandacht voor rust, structuur en organisatie tijdens het zelfstandig werken.
- De keuze voor de IEP-eindtoets in plaats van Cito.

Dit heeft gelukkig goed uitgepakt. Met de eindopbrengsten op peil kon er weer meer aandacht aan andere zaken worden besteed. Dit heeft geresulteerd in de keuzes voor PBS, IPC en Schooljudo.

Op drie leerkrachten na, hebben alle leerkrachten een Daltoncertificaat. Deze zullen volgend schooljaar starten met de opleiding.

De Gooise Daltonschool heeft een sterke zorgstructuur en oog voor individuele behoeftes van kinderen. Wij zijn voortdurend in ontwikkeling om kinderen met leerproblemen optimaal te begeleiden en hun talenten zichtbaar te maken. Wij zijn er trots op dat wij deze kinderen een plek kunnen bieden in het reguliere basisonderwijs.

bevindingen visitatieteam

Op basis van duidelijke analyses zijn er stappen gezet om het onderwijs aan de leerlingen effectiever te maken hetgeen zich heeft vertaald in de resultaten. Dit is een mooie basis om van daaruit verder op te bouwen naar bewustwording bij leerlingen.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

In ons Daltonboek hebben we vastgelegd hoe wij werken, wat onze keuzes zijn en welke toekomstige ambities er zijn. De daltoncoördinator en de werkgroep Dalton speelt hier een centrale rol in. Kenmerkend voor De Gooise Daltonschool is dat veel ontwikkelingen starten met kleine proeftuintjes in de groepen. Hiermee creëren we draagvlak en betrokkenheid.

We gebruiken de website, facebook, twitter en de nieuwsbrief om ouders en belangstellenden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Zodra een kind is ingeschreven ontvangen de ouders relevante mailings. Tijdens de Open

Daltonuren zin ouders, grootouders en ander belangstellenden welkom in de groepen.

De afgelopen drie jaar maakt De Gooise Daltonschool een lichte groei door. De school is van gemiddeld 200 leerlingen gegroeid naar gemiddeld 220 leerlingen. De groei is ook mede veroorzaakt door de keuze om tweetalig onderwijs aan te bieden.

Met de implementatie van TPO zal veel aandacht uitgaan naar de integratie van die keuze met het daltonconcept. De doelstelling is om een tweetalige daltonschool te zijn. PBS en themagericht werken van uit eigen leerroutes met IPC past daar heel goed bij, omdat in de hogere leerjaren IPC in het Engels zal worden aangeboden.

De ambities zijn:

Meer zichtbaar maken van keuzewerk op de weektaakbladen (eventueel digitaal)
Meer aandacht voor reflectie in de klas en op de takenbladen, maar ook in de vorm van ouder-kind gesprekken i.p.v. de traditionele 10 minuten gesprekken.
We willen eigen leerroutes van IPC opbouwen in een goede en veilige PBS omgeving.

bevindingen visitatieteam

Er is zowel op school als stichtingsniveau veel ambitie. Deze is duidelijk beschreven en is inzichtelijk voor team, ouders en andere belangstellenden. Er zijn de afgelopen jaren veel lijnen uitgezet en stappen gemaakt. Nu is er de tijd om te oogsten en verder uit te bouwen op deze basis.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

We hebben met vier leerlingen uit groep 8 gesproken: Adam, Tygo, Willemijn en Sterre. De school heeft nog geen leerlingenraad, deze leerlingen zijn gevraagd om met ons in gesprek te gaan. Ze weten waarom we hier zijn en als we vragen naar wat voor hen dan een daltonschool is, antwoorden ze: we mogen hier veel zelfstandig werken, krijgen vrijheid, mogen zelf plannen en de taken mogen we bij zelfstandig werken afmaken.

Trots zijn ze op: dat ze alles zelf mogen doen; dat ze alles mogen vertellen, “ook als je het ergens niet mee eens bent”; dat iedereen elkaar aardig vindt en dat we met maatjes werken. Gewaardeerde werkvormen en afspraken zijn: fluisterstem, tafelblokje, placemat, Chromebook en het geven van presentaties

Als ze een reclamefilmpje over de school zouden maken, zou daar absoluut het samenwerken, het maatjeswerken en de fluisterstem in komen.

De leerlingen weten ook verbeterpunten te benoemen:

- Kinderen vervelen zich “wel eens”, veel kinderen zijn snel klaar met hun taken
- Er is niet heel veel tijd voor zelfstandig werken “maar daar werken ze aan”
- Alle kinderen moeten alles maken, dat is soms ook vervelend
- Zouden liever starten met IPC; rekenen en spelling gelijk om 09.00 uur is best heftig. Een te vol ochtendprogramma met teveel instructie

Wat ze van IPC zo leuk vinden:

- Je leert onderzoeken
- Je mag presentaties geven
- Het ‘toneel’ spel waarbij je gevoelens kunt uiten
- Het is gezellig omdat je het met de hele klas samen doet.

Kortom: alle vier leerlingen zijn blij met het feit dat ze op deze school zitten

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Tijdens de hele dag zijn er, soms tijdens de bezoeken aan de groep, maar ook tijdens de lunch gesprekjes geweest met leerkrachten. Vaak ging dit om verduidelijking van onze vragen. We zagen veel samenhang tussen dat wat de verschillende leerkrachten vertelden. Een aantal leerkrachten gaf aan dat ze zoekende waren als het om de taakbladen gaat: enerzijds een mooi instrument, maar ook een met beperkingen. Een enkele leerkracht gaf aan geen toegevoegde waarde te zien in het vermelden van de doelen op het taakblad of op de muur in het lokaal. De meeste punten zijn verwerkt in onze verslaggeving.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Voorafgaande aan de groepsbezoeken hebben we gesproken met Maurice en Vera. Maurice is sinds 2014 directeur van deze school. Vera is dalton coördinator. De ontwikkeling van de laatste schooljaren is geschetst, daarbij ook de populatie van de wijk die langzaam aan het vergrijzen is. Het schoolgebouw is ooit gebouwd voor drie scholen. Veel kinderen van de christelijke basisschool, die gesloten is, zijn als zij instromer op de Goose daltonschool gekomen.

De school profileert zich naast daltonschool als:

- IPC school
- TPO school
- PBS school

Uit de gesprekken met ouders

We hebben met drie ouders gesproken:

- Gemma, heeft een zoon in groep 2 (TPO groep) en een zoon in groep 5; beide kinderen zijn versneld. Gemma is voorzitter van de MR
- Andrew, is vader van een dochter in groep 3
- Cindy, heeft 4 zonen. Twee daarvan zijn inmiddels op het VO, nu nog een zoon in groep 2 (TPO) en in groep 7. Zij is vanaf 2006 betrokken bij deze school.

De keuze van de ouders werd niet specifiek door Dalton gemaakt:

- Gemma wilde eerst naar een andere school doch deze viel buiten het postcode gebied, maar na een gesprek op school was ze ervan overtuigd dat “deze school het moest worden ” zij heeft daarvan nooit spijt gehad
- Andrew heeft voor deze school gekozen omdat de school zijn dochter aangenomen heeft waar andere scholen haar weigerden vanwege haar taalachterstand. Hier ontvangt ze wekelijkse ondersteuning.
- Cindy geeft aan dat zij voor een openbare school heeft gekozen omdat zij voorstander is van een strikte scheiding van onderwijs en religie. Als een kind nog maar 3 jaar is, is het moeilijk om specifiek voor een onderwijsconcept te kiezen.

Alle drie ouders zijn blij met de school. Maurice profileert de school goed en ondanks de vele en snelle veranderingen is het voor de kinderen altijd goed blijven gaan. Men ervaart het als positief dat de keuze voor TPO er is. Beide moeders ervaren dat het belangrijk is dat kinderen op de basisschool al uitdaging krijgen en leren leren. Ze zijn blij met de IB-er die ook gespecialiseerd is in hoogbegaafdheid.

Kenmerkend voor daltononderwijs is voor hen:

- Niet alleen werken aan cognitieve vaardigheden maar ook aan motivatie en persoonlijkheidsontwikkeling
- “Er worden hier mensen van de leerlingen gemaakt”, ze weten als ze van school zijn waar hun sterke en zwakke punten liggen
- Werken aan eigen verantwoordelijkheid van kinderen is goed, ze leren plannen en daar hebben ze in het VO veel aan

Als verbeterpunten geven ze aan: Communicatie

Dit blijft een aandachtspunt. Is ook op de MR al aan de orde geweest. Ouders zouden meer betrokken kunnen worden bij wat er speelt in de verschillende groepen en waarom er bepaalde keuzes gemaakt worden. Dat kweekt begrip. Nu de school is gestart met ‘mijn school’ app, zal dit wellicht beter gaan.

Over de ouderavonden aan het begin van het schooljaar zijn de ouders verdeeld. Ouders die de kinderen al langer op school hebben vinden de thematische aanpak, waarbij ouders kunnen kiezen naar welk onderwerp zij gaan, prettig. Ouders van kinderen die pas op school zijn hebben meer behoefte aan informatie over wat er op school gedaan wordt.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Geert Looysschelder

De heer Looysschelder, wij mogen hem Geert noemen, is bestuurder van STIP. Kernwaarden: Samen Trots Inspirerend Passievol. Een Stichting die 19 scholen beheert met 10 BRIN nummers.

Geert is 4 jaar bestuurder, hij heeft zijn sporen ruimschoots in het onderwijs verdiend. Acteert, naast zijn werk als bestuurder, in de denktank werkdrukvermindering, hij heeft in die hoedanigheid meegewerkt aan de brochure ‘Ruimte en Regels’.

Toen hij in dit bestuur kwam was het erg top down georganiseerd. Geert is van mening dat “alles wat hij en het bestuur doen, terug te zien moet zijn in de kleutergroep”. Om die reden is er veel bezuinigd op randvoorwaarden. Eigenaarschap staat men voor, dit betekent dat directie en IB veel vrijheid en verantwoordelijkheid hebben. Er is dan ook veel diversiteit aan scholen binnen het bestuur: Sterreschool, Montessori, twee dalton scholen enz. er wordt gewerkt met lerende netwerken van bijv. directeuren en IB-ers. Thema’s worden daar uitgewerkt en gedeeld.

Het beleid is dus van onderop georganiseerd, waarbij de bestuurder veel de scholen ingaat waar hij niet alleen gesprekken voert met directies maar ook met teams. De

kwartaalgesprekken met de directeur vinden plaats op basis van zelfevaluatie, analyses van toets-gegevens en interne audits.

Voor elke school is er basisformatie. Daar de stichting groeiende is en er een relatief kleine overhead is, heeft ze geld vrijgemaakt voor een innovatiebudget. Directies en teams kunnen een beroep doen op dit budget door plannen in te dienen die door een groep directeuren beoordeeld worden. Daarnaast is er een keuze gemaakt voor vakleerkracht gym, zijn er zzp-ers ingehuurd voor de Sterreschool die met ateliers wilden gaan werken en de dalton coördinator wordt voor wtf 0,2 vrijgesteld van lestaken. Ook kunnen scholen een aanvraag doen voor extra ondersteuning, daarvoor is bovenschools geld gereserveerd. Het is een financieel gezonde stichting maar ook fysiek met een laag ziekteverzuim van slechts 3,5 %

Geert geeft zijn schets van deze school:

- Er zijn veel plannen gemaakt in korte tijd
- Nu komt er een periode van borging en meer de diepte ingaan
- M.b.t. dalton moeten er nog wel stappen worden gemaakt, daarbij wijst hij vooral op het eigenaarschap van leerlingen, maar ook het reflecteren kan beter.
- Leerkrachten moeten meer durven loslaten

We hebben het gesprek als prettig ervaren waarbij we een zeer bevlogen en betrokken bestuurder hebben ontmoet.

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		x
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	x	
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		x

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1.	Reflectie: bouw reflectie verder uit. Reflecteer op processen en beheersen van doelen. Jullie leerlingen laten zien dat ze dit aan kunnen, geef ze die mogelijkheden en middelen. Kijk daarbij ook kritisch naar jullie taakbladen.
Nr. 2	Verantwoordelijkheid: geef op basis van vertrouwen de leerlingen meer ruimte voor zelfontwikkeling. Dat betekent minder leerkrachtsturing. Bij IPC en Judo is er een zeer grote betrokkenheid van leerlingen. Vertaal deze ambitie ook naar de cognitieve vakken, naar hun eigen leerproces en naar de keuze van samenwerkingsvormen bij de verwerking van de cognitieve vakken.. Denk daarbij aan: <ul style="list-style-type: none"> - Beperk je instructie voor alleen die kinderen die het nodig hebben - Benoem en bespreek de doelen met de leerlingen, ze moeten weten waarom ze iets doen - Meer ruimte voor zelf correctie door leerlingen - Werk zo aan eigenaarschap op alle niveaus: leerling, leerkracht, directie

slotopmerkingen

We willen jullie bedanken voor de fijne dag op jullie school. De openheid van alle betrokkenen heet ons enorm geholpen om een goed beeld van jullie school te krijgen. Jullie hebben keihard gewerkt om neer te zetten waar jullie nu staan. Jullie staan daarmee stevig en kunnen de sprong om meer de diepte in te gaan en uit te breiden van wat gerealiseerd is, zeker maken.

Wij wensen een ieder daarbij veel plezier en succes toe.

Hartelijke groet,
Paulien, Angélique en Lydia

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		12 december 2017

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen *van de school zelf*. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

Ondanks de weercode ‘rood’, waren alle drie de visiteurs deze dag aanwezig, waardoor de visitatie door kon gaan. Wij waren daar erg blij mee. Zo konden zij vooraf een mooie rondleiding krijgen door twee van onze leerlingen.

De Gooise Daltonschool herkent zich in het verslag en de aanbevelingen die gegeven worden. De collega’s, de ouders en leerlingen hebben de manier waarop de visiteurs de school hebben bekeken en de gesprekken hebben gevoerd als prettig ervaren. In het verslag lezen we terug dat ons dagrooster voor de visiteurs een goede leidraad is geweest om de uitwerking van de daltonkernwaarden op onze school te laten zien.

De Gooise Daltonschool heeft de opzet van de visitatie zeer effectief ervaren. Het werkt goed om op de dag zelf direct feedback en uitsluitsel te krijgen.

Zoals hierboven beschreven is, kunnen we ons vinden in de aanbevelingen van de visitatiecommissie. Een flink aantal aanbevelingen hadden wij in onze zelfevaluatie ook benoemd. Zoals verschillende leerkrachten aangeven zijn er o.a. verbeteringen nodig op het takenblad.

Gezien het vertrek van de huidige directeur per 1 januari 2018 en de aanstaande kerstvakantie is het niet realistisch om met het team een concreet plan van aanpak te maken, waarbij iedereen zijn input kan geven tot verbetering en prioritering. Tot de zomervakantie heeft De Gooise Daltonschool een interim-directeur en naar alle waarschijnlijkheid start de nieuwe directeur in augustus van het nieuwe schooljaar 2018-2019.

Het plan van aanpak zou door het team in januari en februari kunnen worden geschreven en in week 11 (12 maart 2018) ter aanvulling van dit verslag aan de NDV worden gestuurd.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Reflectie: bouw reflectie verder uit. Reflecteer op processen en beheersen van doelen. Jullie leerlingen laten zien dat ze dit aan kunnen, geef ze die mogelijkheden en middelen. Kijk daarbij ook kritisch naar jullie taakbladen.
actie	Plan van Aanpak maken jan/feb 2018
uitvoerenden	Werkgroep Dalton
tijdvak	Januari 2018 t/m juli 2019
scholing/ externe ondersteuning	Nader te bepalen
toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Verantwoordelijkheid: geef op basis van vertrouwen de leerlingen meer ruimte voor zelfontwikkeling. Dat betekent minder leerkrachtsturing. Bij IPC en Judo is er een zeer grote betrokkenheid van leerlingen. Vertaal deze ambitie ook naar de cognitieve vakken, naar hun eigen leerproces en naar de keuze van samenwerkingsvormen bij de verwerking van de cognitieve vakken.. Denk daarbij aan: <ul style="list-style-type: none"> - Beperk je instructie voor alleen die kinderen die het nodig hebben - Benoem en bespreek de doelen met de leerlingen, ze moeten weten waarom ze iets doen - Meer ruimte voor zelf correctie door leerlingen - Werk zo aan eigenaarschap op alle niveaus: leerling, leerkracht, directie
actie	Plan van Aanpak maken jan/feb 2018
uitvoerenden	Werkgroep Dalton
tijdvak	Januari 2017 t/m juli 2020
scholing/ externe ondersteuning	Nader te bepalen
toelichting	

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum
	Directeur		21 december 2017
	visitatievoorzitter		

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.